

Ungmennni með neysluvanda

Niðurstöður vinnustofu 5. júní 2018

Áskoranir - væntingar

- Allir þátttakendur settu niður áskoranir (vandamál) og væntingar í upphafi vinnustofunnar
- Meðfylgjandi er upptalning á þeim

Nokkur dæmi

Fáir einstaklingar þurfa meiri þjónustu en nú býðst - félags + heilbrigðiskerfið þarf samvinnu

Meira samstarf Barnaverndar og heilbrigðisk.- Inngrip fyrr - eftirfylgni úrræði - hvað með bakvakt

Klára greiningar og vísbending er um t.d. Einverfu hjá barni í fíknivanda sem kemur í meðferð á Stuðla. - Stuðlar geta ekki klárað

Bætt þjónusta við börn í vanda og foreldra þeirra. Boðin sé þjónusta í stað þess að mikil orka fari í að komast að því hvert sé hægt að leita. Úrræði séu fjölbreyttari og þau séu stöðugt gæðametin

Börn með "tvígreiningu" eru verst stödd og þurfa fjölpætta þjónustu þverfaglega teyma.

Langtímalausnir - Skóli, félagsþjónustua vinni saman með meðferðaraðilum með öflugum hætti - Þéttur stuðningur og samfella

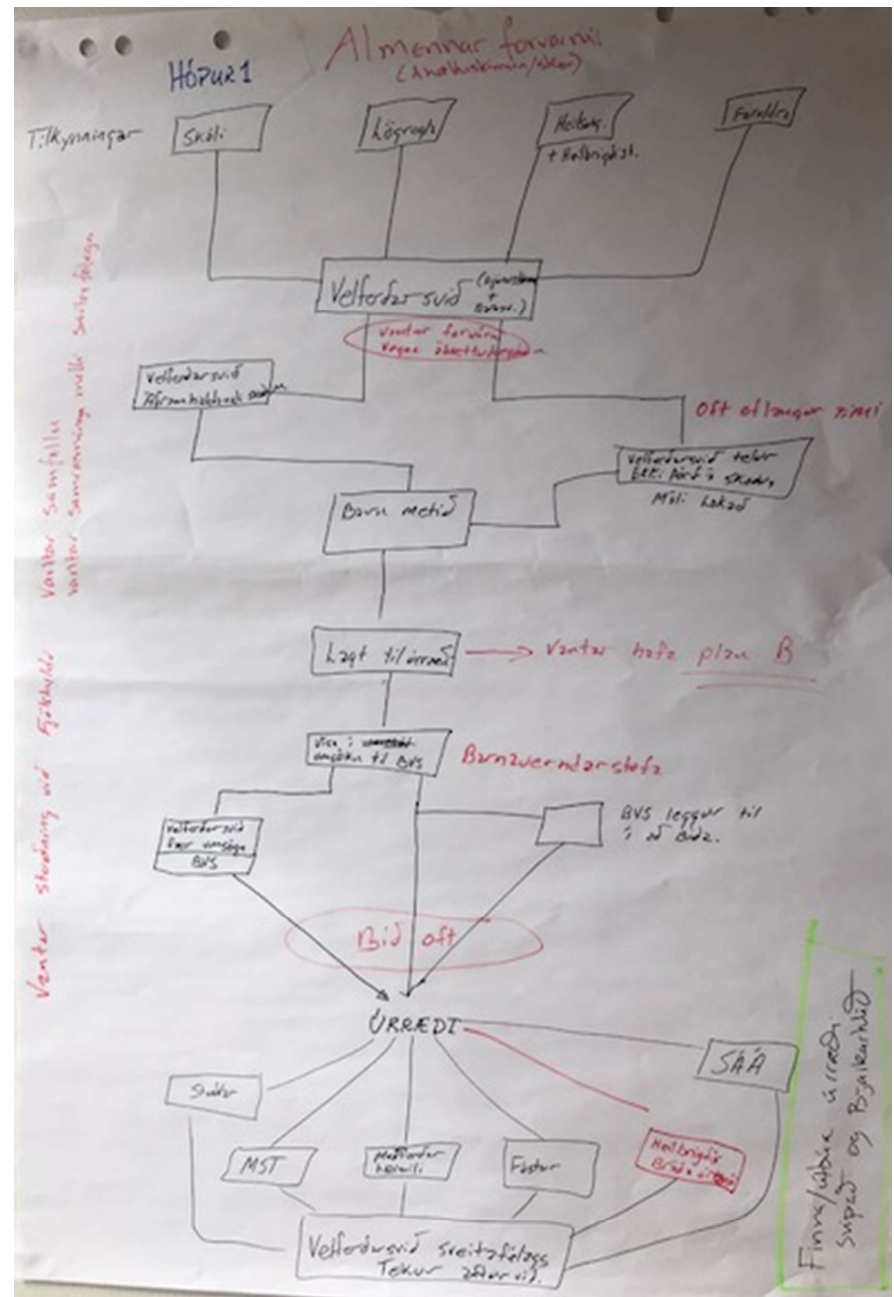
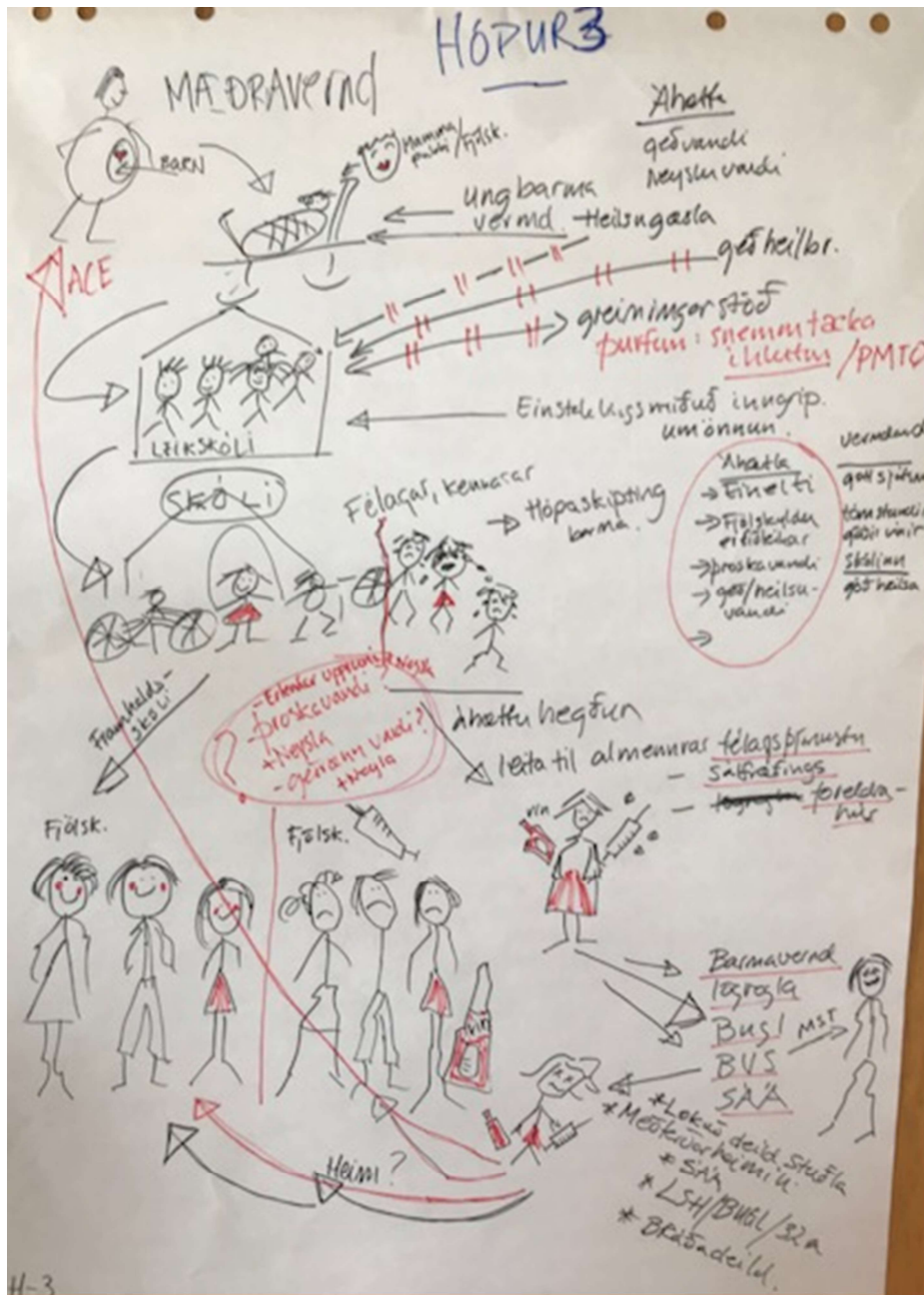
Að finna lausn sem er með það að markmiði að grípa barnið eftir að það er búíð í afeitrun og meðferð, fylgja því eftir - eftirfylgni

Aukin samstaða/samvinna komist á milli kerfa (heilbr og félags) - Ákveðnir kontakt aðilar skipaðir - samráðsfundir x 4 á ári

Börn sem bíða eftir meðferð - biðlistar langir - börn falla - bmt - útskrift á götuna en ekki nægjanlegt utanumhald

Bráðavandi - Fjarskiptafyrirtæki verða gerð skyld ti að afhenda strax upplýsingar þegar um barn er að ræða - Lagabreyting fjarskiptalög

Meðferðarými skortir á höfuðborgarsvæðinu - of einsleit meðferð - sama við flestu

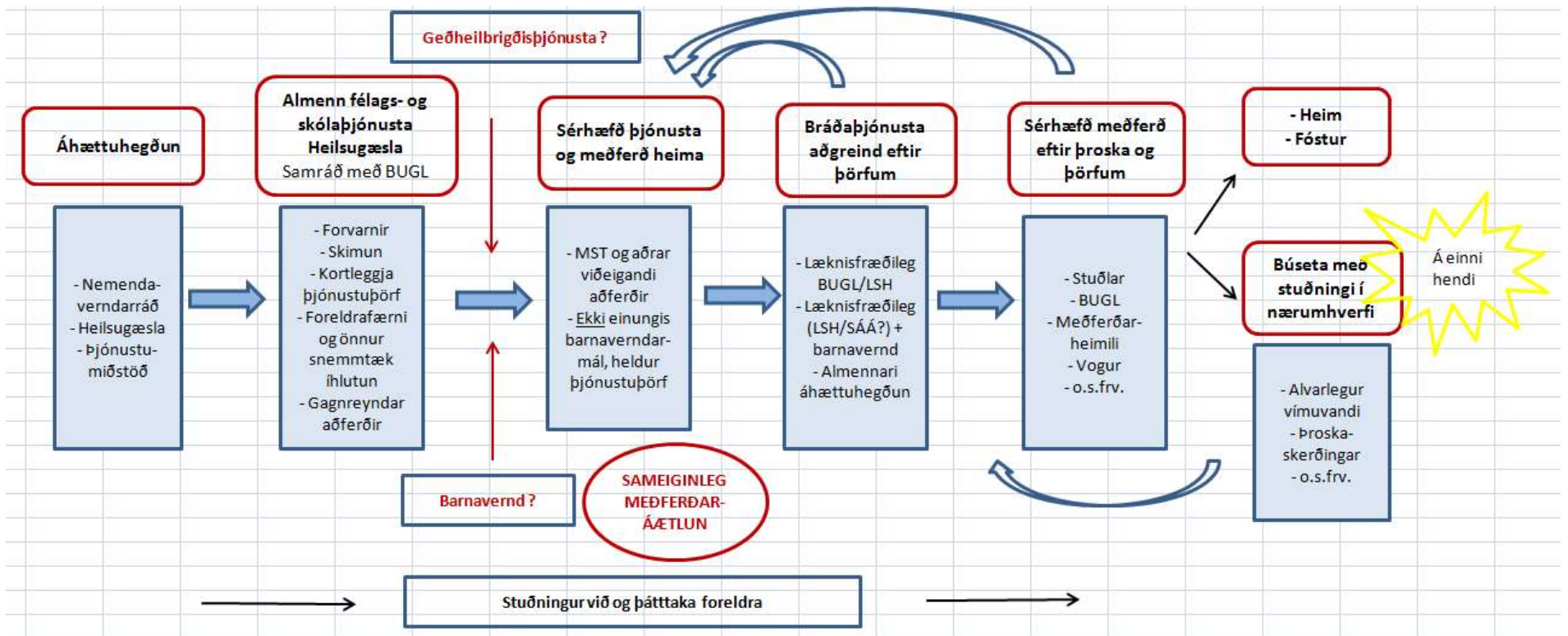

Tillögur til framtíðar

- Hópvinna um tillögur til framtíðar
- Skipt í
 - Heildarferli
 - Forvarnir
 - Bráðabjónusta – Þjónustumiðstöð
 - Eftirfylgd – Meðferð eftir afeitrun

Heildarferli

Heildarferli - tillögur

þaræska	1. stig - vandi spjallur nærle/áskattun	2. stig - nærle þyrri Málakvön	þerlgjafi
skima	þjónustumíðale	Mitte kudei ld	
- spjall vanda	- yngri og barni sem hefur stöðun samstítt aðila	① - Steppu eftir	
- gripvanda	hög skali, telapmíð	② Kortlagning/þrönging	
- áður en þrönging	motivation vinnu/þráir þjónustugættu	→ tónnem/skiltu þér erúráði	Flæði milli þessur þetta eftir skólun hugu sinni
- mæðing	þjónustugættu	* Fiknillino B UGL	
- ungbarn	þjónustugættu	→ Þmulligjandi meðferð á meðferð heimili	* langhinn eftir má fjölka.
- leikskóli	mst - þjónustumíðale	- reður heimili þessum þessum sem eigi nota	
- skóli	gafi sitt um		
- vandi bráðara	→ logbragting		
	þjónustugættu i vanda		
	→ MST		
	→ D eftir meðferð gald þessur skipt - loghinn		
	→ styrkt háttale i lita þessur með skólunni		
		logbragtingar	
		þessur koma þessur koma er þessur þessur reður þessur þessur þessur	

Núna: Samtal milli þessa/við skóla um
 Sameiginleg börn sem allir verða að
 taka vanda um á sama plani
 BVD + BVS = taka þetta verkefni
 * Starfshópur um klímabör
 leiðbeiningar * Mikilvægið á sálfr. meðferð
 * fjölgun flássa á neyðarvitun Stúla.

Innan árs: Opnir leiðir frá marumhverfi/
 þjónustumíðale i úræfi BUS -
 SVO sem einn af MST → og fleira.
 Falla/styrkja Smáa BVD áti á
 landi er mikilvægt (lagabætur) → þessur að þessur þessur
 til að allir njóti summs þessur
 * NÚNA → * Auksin gæðuhöfnun þessur i meðun þessur þessur
 * Ab á læknisbráðalegi þessur þessur og Stúla.
 * Ab spjallinu þessur við strax með þessur þessur
 þessur inni → á þessur þessur til þessur þessur
 við veikustu börnin. þessur þessur að
 mauna þessur. → þessur að geta verið þessur
 i þessur úræfi. → of veik f. neyðarvitun Stúla.

Til lengri tíma: ① Almenn hlýggi skól. þjónustur þessur
 ② Sérhæft þjónusta + meðferð þessur
 ③ Bráðaþjónusta - afgreiðsla eftir þessur/Lokun dæla á (þessur) þessur
 ④ Sérhæft meðferð - BVS/BVD
 BUGL → til lengri tíma.
 ⑤ Þessur með þessur i framhaldi þessur þessur þessur
 þessur.

Tillögur – til framkvæmda strax

1. Samtal milli kerfa / við skóla um sameiginleg börn sem allir verða að taka utan um á sama plani (skólahjúkrun, nemendaráð, sálfræðingur). BVN + BVS vilja fá samtal við skólayfirvöld um sameiginleg börn í kerfinu
2. Starfshópur um klínískar leiðbeiningar
3. Niðurgreiðsla á sálfræðimeðferð barna og ungmenna undir 18 ára aldri
4. Fjölgun plássá á neyðarvistun Stuðla
5. Fjölgun barnaverndarstarfsmanna
6. Ábyrgð á læknisfræðilegri bráðapjónustu og staðsetning fyrir bráðapjónustu. Að Landspítali (Vogur) bregðist við strax með því að skapa rými inn á sjúkrahúsi til að takast á við veikustu börnin. Enn fremur þarf að manna rýmin. Þarf að geta verið þvingað í þetta úrræði. Þessi börn eru of veik fyrir neyðarvistun Stuðla

Tillögur – til framkvæmda innan árs

1. Opna leiðir frá nærumhverfi / þjónustumiðstöð í úrræði BVS, s.s. MST o.fl. (lagabreytingar) -> Hafa betra aðgengi fyrir “léttari” málin og bið er þá styttri.
2. Aukin geðheilbrigðisþjónusta í nærumhverfi / þverfagleg.
3. Fækka / Styrkja smáar BVN úti á landi. Mikilvægt til að allir njóti sömu þjónustu

Tillögur – til lengri tíma

- Almenn félags-, skólaþjónusta og heilsugæsla; Forvarnir, skimun og úrræði
- Sérhæfð þjónusta og meðferð heima. MST og aðrar viðurkenndar aðferðir. Önnur kerfi geti sótt um, þ.e. Þjónustumiðstöð og heilsugæsla
- Bráðaþjónusta – afgreidd eftir þörfum / Lokuð deild (á Stuðlum) þar sem kerfin koma öll að, líka heilbrigðisþjónusta
- Sérhæfð meðferð á
 - BVS/BVN - til lengri tíma
 - BUGL - “
- Búseta með stuðningi í framhaldi fyrir þá sem ekki geta verið heima. Mikilvægt að þetta sé á einni hendi

Forvarnir

SKÖLINN:

Heilbrigðissamtöl

INNÆIÐ FYRIR JAFNARTÖRA *Gagnrýndar kunnsla*

BYGGJA UPP ÞEKINGU INNAN SKÓLANS (Starfsmenn.....)

- taka upp í samfélagsgrunninum
- aukin fræðsla til kennara/starfsmanna skólans

SKÓLALÆFRÆÐINGUR T SKÓLA → SÉLF. SINNIR ÞJÓUSTU, fræðslu, forvörnum innan skólans og heilsugæslu sélfraðingar sinna greiningum

SKÓLADJÓKURNAFRÆÐINGUR T HEILSUGÆSLA

→ Felagsráðgjafa í skóla
→ forvarnatættir

• Hafa hlutlausan aðila til að ráða við börnin.....

• Part að vera virk

• "Reisning" part að fylgjast strax í kjölfar brots ^{hegðunar} → hegðun → afleiðing (afleiðingar)

• Part að vera autveldara að breyta lagarammanum, meiri aðkomu fagfólks í lagatvöngum

• EKKI auka aðgerði áfengis ^(t.d. í báðum) _{vinnuþéttu} (t.d. kannabil)

→ endurskoða frami- og lyfja löggjöf þannar (sjá í málflóknum)

HEILSUGÆSLAN

→ Heilsuvernd barna fram að 18 ára aldri

→ Auka sélfraðisþjónustu og gjaldfrjáls þjónustu fyrir börn

→ Sjálfþjálf foreldratæmi námskotið fyrir alla (GSM?)

→ Að heilbrigðisstarfsmenn séu meira vakandi fyrir einokunum vinnuþéttu/þéttu og spori meira út í þátt

• LÆKNAR → Afsamir sjúkera VEKTALEIÐA / SKIMA FYRIR NÖSLUVANDA KAUF

• AUKIN FRÆÐSLA STARFSFÓLKS

• AUKINN STUÐNINGUR VIÐ BÖRN/FORELDRA AF ERLENDUM UPPRUNA

• MEIÐUR Í VÖRSLU

Samfélagslöð almenn

- aukin aðgangur að tómstundum, dagana fyrir foreldra
- VIÐURF - Viðmið
- SAMSTÆFI - Lítið hupur / stóri hupur

Felagsmálastofnun - stöðingur við fjölskyldur

SKILGREIÐA HLUTVERK - FERLA
- VERKLAG

- Fræðsla til barna alkahlísta - í meira samstarfi við stofnanir (Barnavind, SÁ) -

Forvarnir - tillögur

- Uppfæra reglugerð um ávana- og fíkniefni samhliða því sem slíkar uppfærslur eru gerðar á Norðurlöndunum. **STRAX**
- Skilgreint hlutverk/verklag forvarna **STRAX**
 - Stjórnvöld skilgreina verklag
 - Skipa starfshóp/teymi sem sér um forvarni
 - “Klínískar leiðbeiningar” - > gæðaviðmið
 - Aukið fjármagn Að allar stofnanir setji sér stefnu í áfengis- og vímuefnamálum.
 - Fjárframlög yrðu háð því að þetta væri í lagi.
- Að tryggja aðgengi barna að skipulögðu íþrótt-/tómstundastarfi án tillits til efnahags foreldra (verndandi þáttur) **INNAN ÁRS**
 - Hafa eitt gjald (Borgarbyggðarmódel)
 - Skoða hvort félagsþjónusta geti styrkt efnaminni fjölskyldur / af erlendum uppruna
- Hjúkrunarfræðinga í alla framhaldsskóla.
 - Fjölga stöðum

Forvarnir – tillögur 2

- Fjölga sálfræðingum í heilsugæslunni
 - Gjaldfrjáls þjónusta fyrir börn yngri en 18 ára
 - Fleiri stöður, meira fjármagn
- Auka þekkingu og færni starfsmanna í skólum á áfengis- og vímuefnavanda
 - Aukin kennsla á menntavísindasviði um áfengis- og vímuefnamál (forvarnir, meðferð o.fl.)
- Snemmtæk íhlutun (grípa fyrir inn í vanda)
 - Hjúkrunarfræðingar/sálfræðingar í skólum skima fyrir vanda, fylgjast með börnum og áhættuþáttum (t.d. ef foreldrar eru með vímuefnasjúkdóm), grípa inn í áður en vandinn byrjar eða verður of mikill og greina og bregðast strax við vanda.
 - Auka stuðning við foreldra barna í neyslu / áhættu

Forvarnir – tillögur 3

- Hætta umræðum um áfengi í búðir (og lögleiðingu kannabis)
 - Eyðið tímanum ykkar og peningum okkar í eitthvað annað !!!
- Gjaldfrjáls foreldrafærni námskeið
- Flýta málaferlum barna (15-18 ára) í réttarkerfinu
 - Að “refsing” / “afleiðing” fylgi strax í kjölfar hegðunar (meðferðarheimili eða slíkt)
- Hækka hlut áfengisgjalds í forvarnir
- Stuðla að viðhorfsbreytingum ungmenn til vímuefna, t.d. Kannabis.
 - (Ungmenni telja þetta oft skaðlaust)

Þjónustumiðstöð

Fyrir börn í bráðavanda vegna
vímuefnaneyslu

Hverjir skilgreina inn á þjónustumiðstöðina?

- Barnaverndarstarfsmenn
- Heilbrigðisstarfsmenn (fíkn og geð)
- Starfsmaður móttökudeildar

Bráðarþjónusta

- Bráðarþjónustan verður rekin á **24/7**

Uppsetning móttökudeilda

Sjálfsvíg og alvarlegur sjálfsskaði

Afeitrun

*Hegðun og afbrot
(Gæsluvarðhald)*

Geðrof

Þekking þjónustumiðstöðvar

- Reynsla af því að fást við þvingun einstaklinga (starfsmenn Stuðla)
- Heilbrigðisstarfsmenn á geð og fíknisviði
- Sálfræði þjónusta
- Félagsþjónusta

Skoða þarf breytileika

- Kynjaskipting
- Aldursskipting
- Þarfaskipting

Vistunartími

- Vistunartími þarf að vera eins stuttur og hægt er
- Hámarks vistunartími er 14 dagar áður en næsta úrræði hefst

Hverjir ákveða næstu skref?

- Teymi móttökudeildar tekur ákvörðun með fagaðilum, barnavernd og foreldrum
- Teymi móttökudeildar ber ábyrgð á því að skjólstæðingar komist í viðeigandi úrræði

Langtíma-, skammtímaúrræði og göngudeild

- Viðeigandi meðferðar – og endurhæfingarúrræði þurfa að vera til staðar
- Búsetuúrræði
- Eftirfylgd
- Tryggja samfellu í úrræðum
- Fjölbreytileiki úrræða
- (Meðferðarkerfið geri ráð fyrir bakslögum)

Spurningar sem vakna

- Hvað þurfum við mörg pláss?
- Þarf lagabreytingar?
- Hvar á þetta að vera?
- Húsnæði er til

1 króna skilar 8 til baka

Þetta voru orð frá velferðarráðurneyti í vetur

Meðferð eftir afeitrun

Í öllum tilvikum þarf þverfaglegt
unglingateymi:
Læknir, félagsráðgjafi, sálfræðingur,
foreldrar

Unglingar með fíknisjúkdóm

- **Núna/innan árs:**
- Afeitrun á heilbrigðisstofnun
- **Sérhúsnæði undir inniliggjandi meðferð eftir afeitrun (7-10 pláss)**
 - 3-5 mánuði
- Efla SÁÁ og unglíngastarfið þar (t.d. Búa til eftirmeðferð)
- Efla eftirfylgd á göngudeild fyrir unglínga og fjölskyldur
 - Samstarf við skóla, atvinnulíf, fjölskyldumeðferð inniliggjandi ef þarf, sálfræðimeðferð fyrir börn.
- Betra samstarf milli kerfa
 - T.d. að SÁÁ geti vísað börnum sem þurfa ekki inniliggjandi meðferð eftir afeitrun í MST
- Auka samstarf SÁÁ í öðrum kerfum (samráðsfundir, kalla til fulltrúa)
- Samvinna við atvinnulíf og skóla

Unglingar með fjölþættan vanda

- Þvinguð afeitrun
- Börn með geðræna vanda, þroskaskerðingu, einhverfu
- **Núna/innan árs:**
- **Opna fíknigeðdeild fyrir unginga 3-5 pláss**
- Búsetuúrræði styrkt með heilbrigðisþjónustu
 - T.d. geðlæknisþjónustu, sálfræðiþjónustu, athafnir daglegs lífs
 - Sum þurfa sólarhrings umönnun
- Þurfa einstaklingsmiðaðri heilbrigðisþjónustu
- Fjölskyldustuðningur (fræðsla f. foreldra)
- Samvinna við atvinnulíf og skóla

Hegðunarvandi og vímuefnaneysla

- Þurfa ekki afeitrun
- **Núna/Innan árs:**
- Efla meðferð á Stuðlum og MST þar sem þessum hóp er sinnt í dag
 - Efla eftirmeðferð Stuðla
 - Bæta við starfsfólki
- Greiðari aðgangur milli kerfa (t.d. Þjónustumiðstöð geti vísað í MST)
- **Lykillinn hér er: Þjónustan heim**

Lagabreytingar

- 15 ára geti ekki gengið úr meðferð
- Undir 15 ára þurfi að axla ábyrgð á afbrotum þó það fari ekki á sakaskrá (orsök – afleiðing)
- Fullorðið fólk megi ekki stunda kynlíf með börnum frá 15 – 18 ára
- Lagabreyting svo þjónustumiðstöðvar megi sækja um úrræði t.d. MST
- Vegna týndra barna – fjarskiptalög
 - Upplýsingar frá símafyrirtækjum fyrir lögreglu

Næstu skref

- Stýrihópur frá Barnaverndarstofu, Landspítala og VEL
- Forgangsráða þarf aðgerðum og setja ábyrgðaraðila og tímaramma á þær
- Æskilegt að skipun stýrihóps og fyrsti fundur verði í júní 2018